

KURJER WARSZAWSKI

D. 28. Września. — Rok 1839.
Sobota.

№ 257.

Intro, Ś. Michał.
Ostatnia Kwadra.

W kościele po XX. *Paulinach*, intro jako w dzień Ś. Michała Archanioła, odbywać się będzie Nabożeństwo z wystawieniem N. SAKRAMENTU, procesjami, kazaniami i odpustem zupełnym. W kościele XX. *Karmelitów bosych* na Krak: Przed; intro jako w Niedzielę między oktawą Ś. Tekli, odbywać się będzie Nabożeństwo z wystawieniem N. SAKRAMENTU, kazaniami, procesjami i niesporami. — N. CESARZ i KRÓL raczył najtaskawiej wyznaczyć 50,000 złp. na wsparcie mieszkańców Królestwa, przez ostatni wylew rzeki Wisły, najwięcej poszkodowanych. — Onegdaj rano w kościele XX. *Misjonarzy*, odbył się obrzęd zaślubin W. Konstantego *Sztek* Obywatela, z Panną *Juljaną Kicińską*, Córką tutejszego także Obywatela, w obec Familji i świadków; po czem grono weselne udało się na śniadanie do Rodziców Panny młodej. — W Komitecie Nadwiślańskim od Urzędników Biura Kom: Rząd: Przych: i Skarbu zł. 776 gr. 5. Na ręce *Guzonka* tena tenże przedmiot z *Ozorkowa* W. W. czerwonych zł. 5; a w Redakcji Kurjera od R. zł. 2. — Teraźniejszej Jesieni okoliczne Warszawy winnice obficie wydały winne grona, które są w znacznej liczbie dostarczane do miasta; niektóre są wymienione. — Wczoraj w Teatrze Rozmaitości przywołani, po *Żywym nieboszczyku*, JPP. *Malcwski* i *Jasiński*; po *Ona go nienawidzi*, JPPani *Halpert*, JPP. *Kudlicz* i *Zółkowski*. — Kurs wczorajszy: Dukaty hol: zł. od 19 gr. 16 do 19 gr. 19. Assyg: rossyj: 350 R. B. zł. od 663 do 665. Listy zast: zł. od 94 gr. 20 do 95; kupon zł. 1 gr. 2. Listy zasta: nowe zł. od 93 gr. 20 do 94.

Anglja. — Królowa *Belgijska* 14 b. m. zwiędziła w Londynie Kościół Ś. Pawła, i opactwo *Westminsterskie*, rozmawiała iak najuprzejmiej

z Prezydentem miasta, który ją oprowadzał. Xłż *Wellington* odwiedził Królestwo Belgickich w *Klaremont*. — Protestanci chcą Królowej podać prośbę, aby Katolicy nie byli przypuszczani do znacznych urzędów i dostojenstw. — *Admirał Stopford* przedstawił rządowi prośbę o przystanie mu Sztabs-oficera marynarki, aby wojsko na przypadek wylądowania mogło być uformowane w bataljon. — Dzienniki torysowskie napełnione są wyrzutami przeciw *Marotowi*, iż zdradził swojego Pana; wigowskie cieszą się, że *Don Karol* nie zostanie we Francji uwolniony, póki nie zrzecze się swoich pretensji; przy tej okoliczności wynurzają także radość, że pokój w Hiszpanji przywrócono bez pomocy Francuzów. — W Szkocji znajduje się około 100,000 osób, które zobowiązały się zamiast gorących napoiów, używać tylko herbaty. — *Turnieie* w *Eglintun* miały cel nader szlachetny. Bogaty Lord jedynie dla poprawienia losu mieszkańców tamecznych okolic, gdzie dotkliwie panowało ubóstwo, sprowadził do swego pałacu najbogatszych panów Anglji, trwoniących zwykle ogromne summy za granicą; przez to wiele pieniędzy zostało w Szkocji.

Francja. — Król 16 b. m. naradzał się przez 1 1/2 godziny z Posłem hiszp: w *S. Klu*. — Xłż *Orleański* 19 b. m. odплыł statkiem parowym do *Oranu*; Małżonka jego udała się do *S. Anand*. — *Adjutant Marszałka Sulta*, 16go b. m. wyjechał do *Baiony*, dla odprowadzenia *Don Karola* do *Burges*, gdzie tenże ma nieiaki czas przemieszkować. — *Podprefekt Baiony* doniósł Ministrowi spraw wewnętrznych: „Dowiedziawszy się 13 b. m. wieczerem o przybyciu *Don Karola* do *Urdax*, wyjechałem do *Ainhoi*, i kazałem *Don Karola* zawiadomić, że jest otoczony przez Izabellistów, tudzież, że granica francuz: jest obsadzoną; nie więc mu nie zostaje iak schronić się na ziemię francuz; gdzie

łatwo mi będzie służyć mu za pośrednika przy kapitulacji, i los jego rodziny zabezpieczyć. Około południa doniósł mi Intendent ieneralny, że *Don Karol* przybędzie, później atoli tenże zamiar zmienił. Kazałem przeto granicę ściślej zamknąć, i w godzinę dowiedziałem się, że *Don Karol* znowu ma przybyć. Niezadługo słyszano ogień karabinowy; o w pół do 4tej przybył *Don Karol* z swoją rodziną. Umieściwszy go w miejscu bezpiecznym, wróciłem do granicy na przyjęcie 2,000 wychodców, ściganych przez *Espartera*. Widziałem tego Jenerała, który mnie, równie iak Pułkownikowi 37go pułku, oświadczył swoje zupełne zadowolenie." Następne doniesienie z 16 b. m.: „Trzy bataljony nawarskie schroniły się pod *Sarrą* na ziemię francuz; zatem 8 bataljonów ieszcze zostaje w Nawarze. *Espartero* udał się z niemi w pogonę." — Jeden z dzienników pisze: „*Don Karol* nie zostanie długo we Francji; w *Burges* podpisał tylko zrzeczenie się do tronu hiszp.; a potem wyjedzie do Włoch; z początku chciał mieszkać w *Paryżu*, lecz mu odmówiono. Mówią, iż rząd hiszp. wyznaczy mu pensję 5 miljonów fr. i że Francja za wypłatę zaręczy; dotychczas jednak nie ma nic pewnego. — Infant *Don Sebastian* usiłował w Hiszpanji zebrać ieszcze kilka bataljonów, lecz własni jego żołnierze mieli go zabić; inni zapewniali, że Infant ten jednocześnie z *Don Karolem* przeszedł na ziemię francuzką. — *Don Karol* 19 b. m. musiał iż przybyć do *Bordo*, udając się do *Burges*. Xięża: *Echevarria*, *Meryno*, tudzież *Guibelalde* i *Bazylio Garcia*, przeszli na ziemię francuz. Zapewniali, że i *Kabrera* toczy układy względem kapitulacji. — Ledwo co wojna domowa na pół-wyspie pyrenejskim została uśmierzoną, rząd *Madrycki* znowu przysłał Aientów celem zaciągnięcia znacznej pożyczki. — Pisma opozycyjne rozsiały pogłoskę, iakoby Francja przyrzekła Turcji zwrócić prowincje algierskie. Dziennik *Sporów* zbitaiąc tę bajkę, pisze: „Tylko raz za niedostatecznego i niezdatnego ministerstwa *Hrabiego Mole*, Turcja wystąpiła z nieśmiałym ża-

daniem, względem obsadzenia *Algieru*; lecz zamiast wszelkich rozpraw, otrzymała zwyciężą odpowiedź z oświadczeniem: że Francja sama panuje nad *Algierem*, i nie ścierpi, aby Turcja lub inne iakie Mocarstwo naruszyło prawa, nabyte przez Francję zwycięstwem." — Papiery hiszp. idą ciągle w górę. — Król przestał Jenerałowi *Espartero* wielki krzyż orderu legji honor. — W departamencie *Sarthe*, a mianowicie w *Mans*, zaszły 16 b. m. ważne rozruchy; z przyczyny wywozu zboża; rokoszanie zmusili władzę do uwolnienia aresztowanych, i tylko pod tym warunkiem przyrzekli znieść ustawione przez nich barykady; później atoli wznowili zamieszanie. Wysłano wojsko do zagrożonych punktów; Prefekt i Prokurator tamecznego departamentu, zostali odwołani. — *Hrabia Polso di Borgo* zachorował w *Paryżu*, nikogo teraz nie przyjmuje.

Belgja. — Król z swoją małżonką 20 b. m. spodziewany był z powrotem w *Bruxelli*, 22 b. m. miał znajdować się przy otworzeniu kolei żelaznej z *Gandawy* do *Kurte*, a tegoż dnia odjechać z młodemi Królewiczami do zamku *Laken*.

Hiszpanja. — Głoszą, że *Maroto* otrzymał wielki krzyż orderu *Karola IIIgo*. — Wiele oddziałów z byłej armji karlistowskiej przyjęło służbę w szeregach izabellistowskich. — Dowódca karlistowski *Karrjon* poddał się Komendantowi w *Burgós*, wraz z hucsem 150 ludzi. — Dzienniki madryckie donoszą, że Infant *Don Sebastian* został pojmany w dolinie *Ulzama* i odwieziony do *S. Estevan*. — *Espartero* wydał szumną odezwę do Biskajczyków i Nawarczyków, w której stara się przekonać ich, że dotychczas byli w zaślepieniu walcząc za niewłaściwą sprawę, i że tylko pod rządem *Izabelli* mogą dostąpić bogatych darów pokoju. — Ministerstwo *Portugalskie* ma znowu uleść zmianie. — Dzienniki opowiadają następujące anegdoty o *Kabrerce*: Gdy Oficerowie angieli: przybyli do jego głównej kwatery dla skłonienia go do pokoju, zawołał, iż zna cel ich przybycia; w czasie obiadu, toczyła się rozmowa o rozmaitych

przedmiotach, a gdy wspomniano o ukończeniu wojny za pośrednictwem układów, rzekł *Kabrera*: „Nie chcę słyszeć o polityce; wiem dobrze, że wszystkie wasze układy, wszystkie traktaty są obliczone na wasz handel. Jeśli chcecie broń mi sprzedać, zapłacę wam gotówką, to moja dyplomatyka. *Espartero* posłał do *Kabrery* gońca nadzwyczajnego, z oznajmieniem o traktacie *Marota*, i zwezwanem o przystąpienie do układów, *Kabrera* rozdarł traktat wobec gońca i kazał mu w przeciagu 24 godzin opuścić ziemię Króla *Don Karola*, jeśli nie chce być rozstrzelanym, i zawołał: „Oto jest odpowiedź dla *Espartera*.” *Kabrera* odpisał także Aientom angielskim: „Panowie! obsypany interesami, zapomniałem wam powiedzieć, że uformowałem 12 bataljonów z utłodych ludzi umiejących władać bronią, lecz brakuje mi broni aby ich uzbroić; gdybyście chcieli taką mi sprzedać i złożyć u moich pełnomocników w *Londonie*, możecie dać zapewnienie Lordowi *Palmerston*, że w przeciagu 3ch miesięcy posłę mu w podarunku głowę *Marota*, ponieważ także nie dotrzymał przyrzeczenia udzielonego Pułkownikowi *Haj*, względem wydania mojego Króla i Pana. Czekam na odpowiedź.” — Przyjaciele *Don Karola* w *Rzymie* mniemają, że on nie zrzecze się swoich praw do tronu hiszpańskiego. — Rząd Królowej zajmuje się ułożeniem amnestji. — *Don Karol* przed udaniem się na ziemię francuzką, zapytał Jenerała *Harisa* iak z nim we Francji postąpią? Jenerał zapewnił że mu okażą honory należne nieszczęśliwemu Xięciu. *Don Karol* po otrzymaniu tej odpowiedzi, przeszedł granicę. Bataljony uawarskie do ostatniej chwili nie wiedziały że *Don Karol* ie opuścił, mniemają że tylko jego rodzinie służy za eskortę do granicy; zniechęcenie ich doszło najwyższego stopnia, widząc *Don Karola* oddalającego się do Francji. — *Kabrera* oświadczył, że jeśli *Don Karol* myśli kapitulować, tedy z swoim wojskiem przejdzie do stronnictwa republikańskiego, aby dalej walczyć prze-

ciw *Izabelistom*. — W *Gwipuzkoj* panuje nadzwyczajne wzburzenie umysłów, żołnierze *Karlistowscy* za powrotem do swoich domostw zostali iako zdrajcy z pogardą przyjęci od rodziców, nawet kobiety i dzieci wyszydzały ich i zmusiły zwrócić pod chorągwie dla zmazania plamy niewierności. Żołnierze z okrzykiem: „Niech żyje Król” występują znowu groźnie przeciw *Izabelistom*.

Turecja. — Poseł *Austrjacki*, *Baron Stürmer*, 3 b. m. złożył *Chosrewowi* *Baszy* swoje nowe listy wierzytelne, a potem oddał Ministrom tureckim zwykłe odwiedziny. — Połączona flotta angielsko-francuzka, 3 b. m. stała jeszcze pod *Tenedos*; rozstrzygnięcie sprawy wschodniej nierychło nastąpi, albowiem Mocarstwa europejskie postanowiły załatwić ją drogą dyplomatyczną. Officerowie floty angielskiej mniemają jednak, że odplyną do *Alexandriji*, dla odebrania floty tureckiej. — I na wschodzie zjawił się Samozwaniec, na wzór *Naundorfa* mianującego się Xięciem *Normandji*; jest to *Nadir* *Bej*, bawiący teraz na wyspie *Malcie*; utrzymuje on, że jest synem *Mustafy IVgo*, zamordowanego w *Seraiu*, przed wstąpieniem *Mahmuda* na tron turecki, a tem samem ma słuszne prawa do rządów. — Sułtan przesłał Królowi *Greckiemu* kosztowną tabakierę i pismo z oznajmieniem o swoim objęciu Państwa. — Aientci *Egipscy* 25 z. m. wrócili z *Saloniki* do *Alexandriji*. — Wice-Król oświadczył Konsulom, że tylko przez miesiąc ieden będzie oczekiwał odpowiedzi Mocarstw, która koniecznie ma mu przyznać dziedziczość w *Egipcie* i *Syrji*, i zaspokoić iego żądanie względem oddalenia *Chosrewa*; po upływie tego czasu lub w razie odmownej odpowiedzi, wyda rozkaz *Ibrahimowi* wznowić kroki zaczepne w *Azji* mniejszej; gdyby która z flot europejskich ukazała się w *Alexandriji* dla odebrania floty tureckiej, *Ibrahim* otrzyma podobny rozkaz; gdyby *Ibrahim* uznał potrzebę zaopatrzenia armji w żywność, wtedy może także ruszyć naprzód. — *Admirał Laland* nie nalega tyle aby pozwolono iego flocie stanąć w *Dardanellach*, iak ra-

ezej na obsadzenie kilku punktów nadbrzeżnych. — *Hafiz* Basza winien swoje utaskawienie wstawieniu się iednego z Posłów europejskich. — Pożary gwałtowne, są częste w *Kairze*; mieszkańcy są w trwodze, gdyż zdaje się, że podpalacze są tych nieszczęść przyczyną.

Rozmaitości. — *Croix* (Kroś) z *Paryża* odbywa w *Londynie* doświadczenia *dagereotypem* i otrzymuje obrazy tak dokładne iakby z rąk samego wynalazcy. — *Thorwaldsen* nie wróci więcej do *Rzymu*, ale zostanie w *Kopenhadze*. — Doktor *Andral* oświadczył, że *Panna Raszel* nawet po swoim 3 miesięcznym urlopie, przez kilka lat tylko rzadko będzie mogła występować, z przyczyny znacznego nadwężenia zdrowia. Choroba jej pozbawiła znacznie dochody teatru francuzkiego, na próżno *Panna Mars* usiłuje ją zastępować, widać tylko w drugiej talent powoli gasnący. — Gwałtowne trzęsienie ziemi zniszczyło miasteczko *Noręgie* niedaleko *Spaleto*, kilkaset osób utraciło życie. — W *Marsylii* jest *Markier*, który najczęszym graczem bilardowym daie 47 for, i od 7miu lat nie było przykładu, aby choć iedną partją przegrał. Nie gra on nigdy o pieniądze dla siebie, lecz kto z nim przegra, musi złożyć iaką ofiarę dla ubogich wdów i sierot. Ten *Markier* ma teraz lat 40, w młodości był dobożzem i zadziwiał biegłością w bębnieniu, a chociaż jest przystojny i dobrze płatny, nie chce żenić się, przewidując że otrzymawszy żonę, utraciłby swój talent.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Blumenfeld Mich. *Burmistrz* z *Rospina*; *Cieszkowski* Kar. *Dzie:* z *Paprotni*; *Suski* Grzeg. *Bzie;* z *Łaspsk*; *Szamota* Waler. *Dzie:* z *Strachówki*; *Milewski* Jak. *Dzie:*

DONIESIENIA.

Dwa **POKOJE** z **GABINETEM**, **KUCHNIĄ**, na dole, tudzież **POKOIK** dla *Kawalera* na *Iem* piątrze w *Officynie*, są do najeścia w domu Nr 489 *Lit. B.* przy *ulicy Długiej*, na przeciwko *Łasockiego*.

Mam zaszczyt uwiadomić Szanowną *Publiczność*, iż w teatrze od *ulicy Nowo-Senatorskiej* pod *filarami* obok głównego składu *żelaza*, założony został skład **WINOGRON** z *Winiarni Tarchomińskiej*, które za pomierną cenę sprzedawane się będą.

B. Kozakowski.

Ktoby miał do wynajęcia od frontu **MIESZKANIE** z 4ch lub 7miu *Pokoi* złożone, z *Kuchnią*, na której *pryncypalnej ulicy*, na *kwartał* lub na *pół roku*; niech raczy dać wiadomość do *Hotelu Gerlach* na *Krakowskiem Przedmi*, do *Szwajcara*.

LANDKUCZER *Hadasch*, przybyły w tych dniach z *Wrocławia*, życzy sobie **PASSAŻERÓW** napowrot przez *Kalisz* lub *Poznań*; wiadomość w *Hotelu Drezdeńskim* u *Szwajcara*.

Dnia 25 *Września* r. b. zagubione zostały: **KSIĄŻKA LEGITYMACYJNA**, **KARTA WYROBNA** i **AKT Ślubny** z *Parafji* *Świętokrzyskiej*, należące do *Augusta Peter*; uprasza się o oddanie za nagrodą pod Nr 1745 na *ulicy Xiążęca*.

Dnia 26 b. m. po między *Broniszami* i *Ozarowem*, na *trakcie Błonińskim*, zginięła **SUKA** z *rassy Chartów*, żółta, maiała na szyi obróżę nową z *szarego pierzienia*, z *wypustkami safranowemi zielonemi*; ktoby takową uiał, niech da znać lub przyprowadzi do *Pogostu* pod *Błonie*, a przyzwoitą nagrodę odbierze.

Dzisiaj rano ciepła stopni 8. Wczoraj w południe 15. **TEATR WIELKI**. Dzisiaj, 9 raz *Piekna Masceczka* czyli *Ostatnia Awanturka*.

PANORAMA ieszcze widzieć można do dnia 30 b. m. Dzisiaj w *Hecy* widowisko *Gimnastyczne Beduinów*. Z *Królikarni*. *Podpisany*, ma za obowiązek donieść Szano: *Publicznosci*, iż *Familjo Rössler* jutro *gdy* śpiewać będzie. *J. Berti.*

Jutro w *Ogrodzie Ohma* (*Unrua*), za *Wolskiemi rogatkami*, **WIELKA MUZYKALNA ZABAWA**, składająca się z 50ciu *Artystów*, będzie miała zaszczyt zabawie Sz: *Publiczn.* Wieczorem oświecony będzie *Ogród*.

Jutro od godziny 9tej z rana i co dzień póki pogoda pozwoli, na *Czystym SZYBIE* LANIE do *TARCZY* numerowej; *SNIA-DANIA*, *NAPOJE*, etc.

Dzisiaj w *Kawiarni* przy *ulicy Miodowej* w domu *W. Grabowskiego* Nr 495, grać i śpiewać będzie *familjo Resler* od godziny 6.

Jutro w *Restauracji* Nr 1772 przy *ulicy* *Świętokrzyskiej*, na *Śniadanie*: *Flaki* *Świeże*, *Kielbasa* z *kapus:* *czerna* *winię*, *Comber* z *la sarna*, *Polędwica* z *roż:*, *Zrazy* *garnuszek*: z *pieczarką*; *Potrawa* z *pulard* *zryżem*, *Pulardy* *piecz.* Na *Kolację*: *Zrazy* *nelsoni*, *Szarlot* z *ziabek*, *Befsztyk*, *Kotlety*, i *inne Potrawy*. *R.*

Jutro w *Rogalskiego* przy *ulicy Długiej* Nr. 550. **ŚNIADANIE**: *Passatet* ze *zwierzy:* na *gorąco*, *Pulardki* z *roż:* z *serdela*; *Polędwica* z *roż:* z *piure kartofla*; *Zrazy* *nelsoni*; z *szampion:*; *Kotlety* *cielę:* z *grzybami*, *Flaki* z *pieca* i *zwyeczajne*, i *inne Potrawy*.